

Föreskrifter för kommunal borgen

Innehållsförteckning

Kommunal borgen	3
1. Syfte	3
2. Ändamål för kommunal borgen	3
3. Beslutskriterier och riskbedömning	4
3.1 Kommunala bolag	4
3.2 Övriga	4
4. Borgensramar	5
5. Belopps- och tidsgränser	6
6. Ansökan om borgen	6
7. Försäkringar	6
8. Borgensavgift	7
9. Uppföljning	7
9.1 Kommunala bolag	7
9.2 Övriga	7
10. Redovisning och administration av borgensåtaganden	8
11. Kommunens regressrätt	8

Kommunal borgen

Ett kommunalt borgensåtagande syftar till att stödja verksamhet som inte bedrivs av kommunen själv, men som ur kommunalpolitisk synpunkt anses angelägen och ligger inom ramen för kommunens befogenheter. De ändamål som åtagandet gynnar ska alltså sammanfalla med kommunens egna syften och intressen. Ett kommunalt borgensåtagande får inte äventyra eller fördyra kostnaden för den egna kommunala upplåningen.

1. Syfte

Föreskrifterna ska:

- Ge stöd för kommunens beslutsfattare och handläggare i borgensärenden.
- Ge information till kommunens hel- och delägda bolag om förutsättningar och riktlinjer för borgen.
- Ge kommuninvånare, kreditgivare och andra intressenter upplysning om vilka grunder kommunen åtar sig borgensförbindelser.

Föreskrifterna beslutas av kommunfullmäktige.

2. Ändamål för kommunal borgen

Utgångspunkt för att ingå kommunal borgen är att den väsentligt reducerar den finansiella kostnaden och/eller att ingen annan säkerhet anses tillräcklig. Lån från kommunen till kommunens bolag är att jämställa med kommunal borgen.

Nyteckning av kommunal borgen kan ske till kommunens helägda och delägda bolag och då främst för lån till investeringar. För borgen till delägda bolag krävs en gemensam överenskommelse mellan ägarna där omfattningen står i proportion till ägandet.

Kommunal borgen används för att reducera kommunkoncernens finansiella kostnader för de ändamål och de riskramar som anges av ägardirektiv, borgensram och finanspolicy.

Höörs kommun har lämnat solidarisk borgen för Kommuninvest, vilket var en förutsättning för att bli medlem.

Kommunal borgen kan efter särskild prövning i kommunfullmäktige restriktivt nytecknas för andra bolag, föreningar, organisationer och övriga där ändamålet är av stort allmännyttigt intresse.

Ny borgen lämnas inte för privata bostadsbolag, bostadsrättsföreningar och liknande organisationer som tillhandahåller bostäder.

Generell borgen får inte lämnas.

3. Beslutskriterier och riskbedömning

En kommun har skyldighet att ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunala medel ska hanteras med försiktighet. Därför ska kommunen vara mycket restriktiv i att ingå borgensansvar.

3.1 Kommunala bolag

Borgen till kommunens bolag ska på begäran från bolagen ges inom beslutade borgensramar för lån med låg kreditrisk, både avseende nyupplåning, refinansiering och omstrukturering av befintliga lån.

De kommunala bolagen har inte rätt att i sin tur ingå borgensförbindelser.

3.2 Övriga

För övriga än kommunens bolag förutsätts att kommunen har ett uttalat intresse för verksamheten/aktiviteten och att kommunal borgen är en sannolik förutsättning för finansiering. Kommunens risktagande ska vägas mot den allmännyttan borgen medför. För denna typ av borgensåtagande ska alltid prövas om enkel borgen är en tillräcklig säkerhet.

Enkel borgen innebär att borgensmannen blir betalningsskyldig först sedan det vid utmätningsförsök hos låntagaren/gäldenären konstaterats att denne inte kan betala. En variant av enkel borgen är så kallad fyllnadsborgen. Ett sådant borgensåtagande används främst vid lån där säkerhet även lämnas i form av panträtt i den belånade egendomen. Betalningsansvar under en fyllnadsborgen inträder normalt när pantsäkerheten har realiserats, men inte räckt för att betala långivarens fordran.

Kommunens beslut att ingå ett borgensåtagande ska alltid föregås av en noggrann bedömning av den risk som borgensåtagandet medför. Vid sådan bedömning ska bland annat följande övervägas:

- Risker i den investering eller det projekt som lånet avser.
- Låntagarens möjligheter att fullfölja sina åtaganden.
- Möjlighet att finansiera investeringen på annat sätt och kostnaden samt riskerna vid sådan alternativ finansiering.

Kommunen ska kräva säkerhet för att skydda sitt risktagande i samband med borgensåtagandet. Finns obelånade pantbrev i fast egendom ska dessa pantsättas hos kommunen. Om inga uttagna pantbrev finns ska borgenstagare förbinda sig att inte öka belåning av tillgångar eller verksamhet utan godkännande av kommunen. Gäldenären ska förbinda sig att inte avyttra fast egendom utan skriftligt godkännande av kommunen

4. Borgensramar

Kommunfullmäktige fastställer ett totalt rambelopp för borgensåtaganden för kommunens bolag och hur stor del som disponeras av respektive företag. Borgen ska på begäran från bolagen ges inom beslutade borgensramar för lån avseende nyupplåning, refinansiering och omstrukturering av befintliga lån. Borgensramen är en konfirmering av det totala borgensbeloppet som förenklar och effektiviserar verkställigheten i samband med omläggningar och förändringar av befintliga lån inom av fullmäktige beviljade borgensramar.

Hela det totala rambeloppet behöver inte fördelas i förväg på bolagen. Kommunfullmäktige har möjlighet att reservera en del av beloppet för att vid särskilda omständigheter tillfälligt öka borgensramar till ett eller flera av bolagen.

I underlaget för kommunfullmäktiges beslut om utökning av borgensram ska det ingå en kreditriskprognos för bolaget, inklusive planerade investeringar och kassflödeseffekter.

Borgen utöver borgensramar, men inom totala borgensramen för kommunen, beslutas av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige.

5. Belopps- och tidsgränser

Vid borgen till annan än hel- eller delägt kommunalt bolag ska kommunens åtagande vara tydligt avgränsat i belopp och tid, dock till längst 10 år. Redan ingångna åtaganden ska, vid förnyelse, om möjligt tidsbegränsas på motsvarande sätt. Låntagaren ska redovisa en amorteringsplan för lånet. Amortering ska påbörjas inom ett år och måste överstiga avskrivningen av den tillgång som lånet avser. Lån kan omsättas hos olika institut, men ursprungliga amorteringsplaner, återstående löptider och belopp får inte överskridas utan en ny prövning av borgensåtagandet.

Undantag från amorteringskravet kan beviljas av kommunstyrelsen.

Kommunens regressrätt ska skrivas in i villkoren för borgensåtagandet.

Gäldenären ska förbinda sig att inte avyttra fast egendom utan skriftligt godkännande av kommunen

6. Ansökan om borgen

Vid ansökan av borgen för andra än de kommunalägda bolagen, ska följande handlingar bifogas ansökan:

- De två senaste årens resultat- och balansräkningar.
- Revisions- och verksamhetsberättelser för samma tid.
- Budget och likviditetsprognos för innevarande år.

- Uppgift om aktuell styrelse samt firmatecknare.
- Beskrivning av den verksamhet/ändamål som låntagaren bedriver.
- Beskrivning av den investering och verksamheten/ändamålet som ansökan avser.
- Ekonomisk kalkyl innefattande den budgeterade investeringsutgiften och de intäkter som investeringen kommer att finansieras.
- Budget för de två närmaste verksamhetsåren avseende låntagarens intäkter och kostnader.
- Uppgifter om villkoren (löptid, räntenivå, amorteringsplan) för det lån som borgensåtagandet avser.
- Uppgift om vilken säkerhet som kan erbjudas.

7. Försäkringar

Låntagare ska som ett villkor för att borgen beviljas förbinda sig att hålla de objekt och de investeringar som borgen lämnas för betryggande försäkrade under den tid som borgen ska gälla. Kommunen ska fortlöpande hållas underrättad om att försäkringen gäller.

8. Borgensavgift

Kommunen ska ta ut en årlig borgensavgift med 0,4 % på utnyttjad borgen. Avgiften beräknas enligt faktiskt utnyttjad borgen dag för dag (365/365) och debiteras årsvis i efterskott. Vid förnyelse av borgen ska alla borgensåtagande omfattas av borgensavgiften, oavsett tidigare beslut.

För kommunens delägda bolag tas ett särskilt beslut om storleken på avgiften enligt den gemensamma överenskommelsen mellan ägarna.

9. Uppföljning

9.1 Kommunala bolag

Bolagen ska löpande och aktivt styra sina risker inom de ramar som anges av bolagspolicy, ägardirektiv, borgensram och finanspolicy.

- Bolagen ska regelbundet uppdatera långsiktiga prognoser för kassaflöde och soliditet.
- Riskrapportering ska göras löpande i bolagens styrelser.
- Rapportering till kommunen av risker, inklusive treårsprognos, ska ske inför beredning av kommunfullmäktiges beslut om borgensramar.
- Kommunen kan begära riskrapportering i den omfattning som krävs för att säkerställa att nyteckning av borgen kan ske inom givna riskramar.

Bolagen får inte utan godkännande av kommunen öka sin pantsättning av befintliga tillgångar till externa långivare.

9.2 Övriga

För ingångna borgensförbindelser till juridiska personer utanför kommunkoncernen ska kommunen kräva löpande rapportering vilket garanterar full insyn i verksamhet och räkenskaper. Kraven anpassas för varje specifikt fall. Fortlöpande kontroll och analys utförs av kommunens ekonomienhet och revision.

Gäldenären ska senaste den 1 april varje år till kommunen redovisa:

- Senaste av revisor granskad och godkänd resultat- och balansräkning
- Senaste verksamhetsberättelse
- Budget samt likviditetsprognos för innevarande år.

Kommunen ska ges möjlighet att skicka en representant till styrelsemöten och löpande ta del av kallelser och protokoll från verksamheten.

10. Redovisning och administration av borgensåtaganden

Borgensåtaganden administreras av ekonomienheten. Lån får under angiven tid omsättas hos olika kreditinstitut. Så länge kommunens kreditrisk inte försämras kan omskrivning av borgen beslutas och tecknas i enlighet med gällande delegationsordning.

Årsredovisningen är en viktig information för kreditmarknadens företrädare. Kommunens ska i sin årsredovisning informera om infriade borgensförpliktelser uppgående till väsentliga belopp samt redovisa en bedömning av risken att ytterligare förpliktelser måste infrias i framtiden. Borgensåtaganden som vid bokslutstillfället är verifierade att infrias ska skuldföras i balansräkningen.

I övrigt redovisas samtliga borgensförbindelser visas i anslutning till balansräkningen men inte räknas in i balansomslutningen.

11. Kommunens regressrätt

I de fall kommunen har infriat ett borgensåtagande ska kommunens möjlighet att utnyttja sin regressrätt alltid utnyttjas så långt det är möjligt.